

ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΟ

Γεννήθηκε το 1957 στην Καβάλα. Πτυχιούχος της Νομικής Σχολής ΔΠΘ (1980) και Διδάκτωρ του Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Δικαίου της ίδιας Σχολής (1987). Παρακολούθησε μαθήματα Ευρωπαϊκού και Διεθνούς Δικαίου στη Θεσσαλονίκη και στην Ολλανδία. Επιστημονικός Συνεργάτης αρχικά της Έδρας Δημοσίου Διεθνούς Δικαίου και κατόπιν του Τομέα Διεθνών Σπουδών του ΔΠΘ (1980-1987). Λέκτορας στο Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο (1987-1993) και μόνιμος Επίκουρος Καθηγητής στο Ευρωπαϊκό Κοινοτικό Δίκαιο (1993-2013) του Τομέα Διεθνών Σπουδών της Νομικής Σχολής του ΔΠΘ. Τον Ιούνιο του 2013 εξελέγη Αναπληρωτής Καθηγητής στο Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ενώ από το Σεπτέμβριο του ίδιου έτους εξελέγη Διευθνή του Τομέα Διεθνών Σπουδών της Νομικής Σχολής του ΔΠΘ από τη Γενική Συνέλευση των μελών του. Είναι Διευθνή Σπουδών των Προγραμμάτων Μεταπτυχιακών Σπουδών «Σπουδές ΝΑ Ευρώπης» και «Διεθνές και Ευρωπαϊκό Δίκαιο της Ενέργειας». Είναι εντεταλμένος με τη διδασκαλία του Δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ειδικότερων θεμάτων ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης σε προπτυχιακό και μεταπτυχιακό επίπεδο στη Νομική Σχολή του ΔΠΘ ενώ από το 1996 συντονίζει το Πρόγραμμα Erasmus της Σχολής. Με απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (Ιούλιος 2016) είναι κάτοχος Έδρας *Jean Monnet* για το διάστημα 2016 – 2019. Είναι μέλος της Εταιρείας Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων, της Ελληνικής Ένωσης Ευρωπαϊκού Δικαίου (ελληνικού τμήματος της FIDE) και της Ελληνικής Πανεπιστημιακής Ένωσης Ευρωπαϊκών Σπουδών (ΕΠΕΕΣ). Ομιλεί και εργάζεται στην αγγλική και γαλλική γλώσσα. Δημοσίευσε σημαντικό αριθμό μελετών, άρθρων και συμβολών στο χώρο του δικαίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι κυριότερες εκ των οποίων είναι:

ΣΥΓΡΑΦΙΚΟ ΕΡΓΟ

I. ΜΟΝΟΓΡΑΦΙΕΣ

1. Το Σχέδιο Συνθήκης για την Ίδρυση της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο 1984). Συμβολή στην προβληματική της μετεξέλιξης των κοινοτικών θεσμών, Τετράδια Κοινοτικού Δικαίου 10, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1996 (διδακτορική διατριβή).
2. Θεμελιώδεις Αποφάσεις του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Τόμος Α, Κοινοτική Έννομη Τάξη και Σύστημα Έννομης Προστασίας, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1990
3. Στοιχεία Ευρωπαϊκού Κοινοτικού Δικαίου, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1991
4. Το Πρωτοδικείο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1991 (σε συνεργασία με τον Στ. Περράκη)
5. Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και οι κοινοτικές διαθεσμικές σχέσεις μετά την Ενιαία Ευρωπαϊκή Πράξη, Εκδόσεις Παρατηρητής, Θεσσαλονίκη 1991

6. Η Συνθήκη της Λισαβόνας και η βελτίωση της δημοκρατίας και της αποτελεσματικότητας της ΕΕ, Εκδόσεις Β. Κατσαρού, Αθήνα 2009
7. Η Συνθήκη της Λισαβόνας. Θεματικές Προσεγγίσεις (επιμέλεια), Εκδόσεις Β. Κατσαρού, Αθήνα 2009
8. Δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Στοιχεία της Συνθήκης της Λισαβόνας (σχόλια, κείμενο), Εκδόσεις Β. Κατσαρού, Αθήνα 2010
9. Η «κοινοτική μέθοδος» σε αμφισβήτηση, ο «ευρωπαϊκός συνταγματισμός» σε κίνδυνο. Σκέψεις γύρω από την τρέχουσα κρίση της Ευρωπαϊκής Ολοκλήρωσης, ηλεκτρονικό περιοδικό DIGESTA 2016, διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: <http://www.digestaonline.gr/pdfs/Digesta%202015/Chrismel13.pdf>
10. Η αρχή της αλληλεγγύης στην έννομη τάξη της Ευρωπαϊκής Ένωσης: έννοια, πεδίο εφαρμογής και νομική φύση, ηλεκτρονικό περιοδικό DIGESTA 2016, διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: http://www.digestaonline.gr/pdfs/Digesta_Publications/Chris2.pdf

II. ΑΡΘΡΑ – ΜΕΛΕΤΕΣ – ΣΥΜΒΟΛΕΣ – ΣΧΟΛΙΑ (επιλογή)

1. Οι πράξεις των Κοινοτικών οργάνων, που δεν προβλέπονται στο άρθρο 189 Συνθ.ΕΟΚ (νομική φύση και έλεγχος της νομιμότητας αυτών). Νομικές Μελέτες ΕΔΠ Νομικής Σχολής ΔΠΘ Αριθ. 3 και Τετράδια Κοινοτικού Δικαίου 4, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα-Κομοτηνή 1982.
2. Το Μνημόνιο της Ελληνικής Κυβέρνησης προς τις Ευρωπαϊκές Κοινότητες στα πλαίσια της νέας ελληνικής εξωτερικής πολιτικής, ΕΕυρΚ 1982
3. Εμπειρική καταγραφή και ανάλυση της ελληνικής συμμετοχής στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, Στο «Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο. Πραγματοποιήσεις, προοπτικές», Βιβλιοθήκη Διεθνούς και Ευρωπαϊκού Δικαίου 4, Αθήνα-Θεσσαλονίκη 1984.
4. Οι τελευταίες πρωτοβουλίες του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου για την τροποποίηση των Ιδρυτικών Συνθηκών και την Ευρωπαϊκή Ένωση, ΕΕΕυρΔ 1984
5. Η ελεύθερη εγκατάσταση των δικηγόρων και η πολλαπλή επαγγελματική τους κατοικία, Σχόλιο της Απόφασης του ΔΕΚ 107/83, *Klorpp*, ΕΕΕυρΚ 1988.
6. Από τις Κοινότητες στην Ευρωπαϊκή Ένωση: Συγκριτική παρουσίαση του Σχεδίου Συνθήκης (1984) και του υπομνήματος του Βελγίου για την ΕΕ (1990), ΕΕΕυρΔ 1990.
7. Το νομικό πλαίσιο της δράσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μετά τη Συνθήκη για την Ευρωπαϊκή Ένωση, ΕΕΕυρΔ 1995

8. Οι κοινοτικές διαδικασίες λήψης αποφάσεων. Στο Κ. Στεφάνου, Αρ. Φατούρου, Θ. Χριστοδουλίδη (επιμέλεια), Εισαγωγή στις Ευρωπαϊκές Σπουδές, Τόμος Α', σελ. 279-294, Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, Αθήνα, 2001.
9. Ελεύθερη εγκατάσταση εκπαιδευτικών ιδρυμάτων και η αναγνώριση διπλωμάτων εντός της ΕΕ. Σχόλιο της Απόφασης του ΔΕΚ C-153/02, *Neri*, *Digesta* 2004 τεύχος Γ' σελ. 334-342.
10. Η δυνατότητα επίκλησης των συμφωνιών ΠΟΕ προς αμφισβήτηση της νομιμότητας των κοινοτικών πράξεων. Σχόλιο της Απόφασης του ΔΕΚ C-149/96, *Πορτογαλία κατά Συμβουλίου ΕΕ*, *Digesta* 2004 τεύχος Γ, σελ. 342-358.
11. Η διεθνής διάσταση των δραστηριοτήτων της ΕΕ στο πεδίο της προστασίας του περιβάλλοντος και της διασυνοριακής ρύπανσης, στο Αντ. Μπρεδήμας (επιμέλεια) «*Διασυνοριακή ρύπανση, εσωτερική, ευρωπαϊκή και διεθνής διάσταση*», Εκδόσεις Αντ. Σάκκουλα Αθήνα – Κομοτηνή 2006.
12. Ιθαγένεια της Ένωσης και ελεύθερη κυκλοφορία των σπουδαστών. Σχόλιο της Απόφασης του ΔΕΚ C-11 και 12/06, *Morgan*, περιοδικό *Digesta* 2008 τεύχος Α, σελ. 40 - 64.
13. Η εξωσυμβατική ευθύνη των Κρατών-μελών της ΕΕ για παραβιάσεις των υποχρεώσεών τους με αποφάσεις των δικαστηρίων τους. Σχόλιο της Απόφασης του ΔΕΚ C-173/03, *Tragetti*, περιοδικό *Digesta* 2008 τεύχος Β, σελ. 189 - 208.
14. Η αρχή του Κράτους Δικαίου στην κοινοτική και ενωσιακή έννομη τάξη, στο Στ. Περράκης (επιμέλεια), «*Η Διεθνής Συνεργασία σε Οικουμενικό και Περιφερειακό Επίπεδο. Οι Διεθνείς Θεσμοί σε κίνηση*», πρακτικά του ομότιτλου Συνεδρίου της Ελληνικής Εταιρίας Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων, Αθήνα, Δεκέμβριος 2009, Εκδόσεις Ι. Σιδέρη, σελ. 655 - 672.
15. Ασφάλεια και ευρωπαϊκή δικαιοταξία. Τριβές και ρόλος του ΔΕΚ. Εισήγηση στη Δημερίδα, που διοργάνωσε η Ελληνική Εταιρία Διεθνούς Δικαίου και Διεθνών Σχέσεων σε συνεργασία με το Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο και το Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, αφιερωμένη στη Μνήμη **Κ. Ιωάννου με θέμα: «Διεθνής Δικαιοσύνη στον 21^ο αιώνα. Προκλήσεις και Προοπτικές»**. Θεσσαλονίκη, Μάρτιος 2009, η έκδοση των πρακτικών αναμένεται.
16. Η αρχή της συναινετικής τροποποίησης των Συνθηκών της ΕΕ/ΕΚ. Τα προβλήματα από την εφαρμογή της αρχής και η αντιμετώπισή τους. Τιμητικός Τόμος Καθηγητή Ι. Βούλγαρη, Εκδόσεις Αντ. Ν. Σάκκουλα, Αθήνα – Κομοτηνή 2010, σελ. 441 – 478
17. Προλεγόμενα στην Ευρωπαϊκή Συμπολιτεία, παρουσίαση του ομότιτλου έργου του Καθηγητή Δ. Τσάτσου, προδημοσίευση στο περιοδικό *Digesta* 2010 τεύχος Β, σελ. 250 – 254 και στο «*Ο Δήμος Καβάλας τιμά τον Δημήτρη Θ. Τσάτσο*», έκδοση του Δήμου Καβάλας και της Δημοφέλειας, Καβάλα 2010, σελ. 15-23.

18. Οι θεσμικές εξελίξεις στο Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης μετά τη Συνθήκη της Λισαβόνας. Από τη «νομική και θεσμική σχιζοφρένεια» στη θεσμική ιδιαιτερότητα; Εισήγηση στο Συνέδριο, που διοργάνωσε η Έδρα Jean Monnet του Τμήματος Διεθνών και Ευρωπαϊκών Σπουδών του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, αφιερωμένο στη μνήμη Ευρωβουλευτή και Δικαστή στο ΕΔΔΑ, Καθηγητή Δημητρίου Ευρυγένη, με θέμα «Εξελίξεις και προκλήσεις στον Χώρο Ελευθερίας, Ασφάλειας και Δικαιοσύνης της ΕΕ», Θεσσαλονίκη, Φεβρουάριος 2013, Εκδόσεις Έδρας Jean Monnet ΠΑΜΑΚ Ι, 2015, σελ 90 - 101
19. Η νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης σχετικά με τα δικαιώματα των διακινούμενων σπουδαστών. Εισήγηση στο Συνέδριο, που διοργάνωσε η Έδρα Jean Monnet του Πανεπιστημίου Μακεδονίας, το ΚΕΟΔ και η «Θεσσαλονίκη: Ευρωπαϊκή Πρωτεύουσα Νεολαίας 2014», αφιερωμένο στη μνήμη του Δικαστή στο ΔΕΚ και Καθηγητή Κρατερού Ιωάννου, με θέμα «Ευρωπαϊκή Ολοκλήρωση: Ευκαιρίες για τη Νεολαία – Δικαστική Προστασία και Θεμελιώδη Δικαιώματα», Θεσσαλονίκη, Φεβρουάριος 2014, η έκδοση των πρακτικών αναμένεται.
20. Ευρωπαϊκή Οικονομική Διακυβέρνηση: Ζητήματα Δημοκρατίας και σεβασμού των θεμελιωδών δικαιωμάτων. Τιμητικός Τόμος Καθηγητή Παναγιώτη Ι. Κανελλόπουλου, Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα – Θεσσαλονίκη 2015, σελ. 887 – 932
21. Η Ελλάδα ενώπιον των Δικαστηρίων των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, Περίοδοι 2004 - 2015 (ετήσια ανασκόπηση της παρουσίας της Ελλάδας ενώπιον των Ευρωπαϊκών Δικαστηρίων), περιοδικά Digesta 2005 - 2011, 2014 – 2015 και Αρχείο Νομολογίας 2012 – 2013.
22. Η αντιμετώπιση του *BREXIT* από την Ευρωπαϊκή Ένωση, πριν και μετά το Βρετανικό Δημοψήφισμα της 23 Ιουνίου 2016. Τιμητικός Τόμος Καθηγητή Παναγιώτη Ιωακείμδη, η έκδοση του οποίου αναμένεται. Η συμβολή κατατέθηκε στην ΣΕ τον Αύγουστο 2016. Προδημοσίευση στο ηλεκτρονικό περιοδικό DIGESTA 2016, διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: <http://www.digestaonline.gr/pdfs/Digesta%202016/chris16.pdf>
23. Η διασφάλιση της αρχής του Κράτους Δικαίου στην Ευρωπαϊκή Ένωση και η περίπτωση της Πολωνίας, Οκτώβριος 2016, ηλεκτρονικό περιοδικό DIGESTA 2016, διαθέσιμο στο διαδικτυακό τόπο: <http://www.digestaonline.gr/pdfs/Digesta%202016/chrisb16.pdf>

